

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 31. maj 2006

vedrørende en procedure efter artikel 81 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 53 i EØS-aftalen

(Sag nr. COMP/F/38.645 — Methacrylater)

(meddelt under nummer K(2006) 2098)

(Kun den engelske og franske udgave er autentiske)

(EØS-relevant tekst)

(2006/793/EF)

OVERTRÆDELSEN I KORTE TRÆK

- (1) Denne beslutning rettes til Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH, Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA, Elf Aquitaine SA, Total SA, ICI PLC, Lucite International Ltd samt Lucite International UK Ltd, Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV samt Quinn Plastics GmbH.
- (2) De 14 nævnte juridiske personer (som tilhører 5 virksomheder med visse juridiske personer, der holdes ansvarlige som moderselskaber) har overtrådt artikel 81 i EF-traktaten og artikel 53 i EØS-aftalen ved at have deltaget i en enkel og vedvarende overtrædelse fra den 23. januar 1997 og den 12. september 2002 i methacrylat-industrien i EØS, for så vidt angår tre produkter:
  - S sammensætninger til støbning af polymethyl-methacrylat (PMMA)
  - Polymethyl-methacrylat (PMMA) i faste plader og
  - Polymethyl-methacrylat (PMMA)-sanitetsvarer.

- (3) Blandt hovedpunkterne i overtrædelsen kan nævnes: Konkurrenter drøftede priser, aftalte, gennemførte og overvågede pris aftaler, enten i form af prisstigninger eller i det mindste stabilisering af de gældende priser, drøftede muligheden for at lade kunderne betale for yderligere serviceomkostninger, udvekslede kommercielt vigtige og fortrolige markeds- og/eller virksomhedsrelevante oplysninger, deltog jævnligt i møder og plejede andre kontakter med henblik på at enes om de nævnte restriktioner og overvåge gennemførelsen heraf i EØS.

METHACRYLATBRANCHEN

- (4) S sammensætninger til støbning af PMMA, PMMA i faste plader og PMMA-sanitetsvarer indgår i en produktionskæde sammen med methacrylatmonomerer (MMA) som udgangspunkt og væsentligste råmateriale i de tre PMMA-produkter. Selv om disse tre PMMA-produkter er både fysisk og kemisk forskellige, kan de betragtes som en ensartet produktgruppe på grund af fælles råmateriale.
- (5) Undersøgelsen viste, at kartellet dækkede hele EØS. I 2000 var markedsværdien for alle tre PMMA-produkter ca. 665 mio. EUR for omkring 255 000 tons.

SAGSFORLØB

- (6) I december 2002 underrettede den tyske virksomhed Degussa AG Kommissionen om, at der fandtes et kartel i methacrylatbranchen og meddelte, at man ønskede at samarbejde med Kommissionen i henhold til Samarbejdsmeddelelsen af 2002 om betingelser for bødefritagelse eller -nedsættelse. Degussa gav Kommissionen beviser, der gjorde det muligt at udføre inspektioner i Atofina, Barlo, Lucite og Degussa i marts 2003.
- (7) Efter disse inspektioner anmodede Atofina, Lucite og ICI om bødenedsættelse. Atofina og Lucite fik bødenedsættelse. Derudover fik Lucite straffritagelse for en del af den periode, hvor virksomheden medvirkede i kartellet. ICI's ansøgning blev afvist, da den ikke medførte væsentlig merværdi.
- (8) Klagepunktsmeddelelsen blev stilet til 20 juridiske personer, der tilhørte 7 virksomheder. Den mundtlige høring, som alle adressater deltog i, blev afholdt den 15 og 16. december 2005.

KARTELLETS FUNKTION

- (9) Selv om der er tegn på, at de første konkurrencefordrejende kontakter mellem producenterne af de tre PMMA-produkter fandt sted allerede i midten af 1980'erne, har Kommissionen fastsat startdatoen ved det møde, der blev afholdt den 23. januar 1997, da det er det første konkurrencefordrejende møde, som Kommissionen har fået bekræftet af mere end én deltager. På dette møde drøftede højtstående repræsentanter for Atofina, Degussa og ICI den skuffende profitabilitet for sammensætninger til støbning af PMMA og PMMA i faste plader samt konkurrenternes muligheder for yderligere samordning af markedsadfærden. Salgschefer skulle tvinges til i højere grad at overholde tidligere indgåede aftaler.
- (10) Den overordnede struktur bag de konkurrencefordrejende aftaler om de tre PMMA-produkter viser, at de kan betragtes som én enkelt overtrædelse, hvorved konkurrenterne drøftede priser, aftalte, gennemførte og overvågede prisaftaler, drøftede, hvordan yderligere serviceomkostninger kunne overføres til kunderne og udvekslede kommercielt vigtige og fortrolige markeds- og/eller virksomhedsoplysninger.

BØDER**Grundbeløb***Overtrædelsens grovhed*

- (11) Hvad angår overtrædelsens grovhed, konsekvenser for markedet og geografiske omfang, må den betegnes som meget alvorlig.

Særbehandling

- (12) Da der var væsentlige forskelle på de enkelte virksomheders vægtning i den del af branchen, der indgik i kartellet, er der anvendt forskellig behandling (gruppering), så der tages hensyn til den enkelte virksomheds vægtning. Formålet med denne metode er at differentiere, hvordan den enkelte virksomheds vægtning skadede konkurrencen.
- (13) Virksomhederne er inddelt i tre kategorier i henhold til deres samlede omsætning af de tre PMMA-produkter inden for EØS i 2000. Dette er det sidste år af overtrædelsen, hvor de fleste af de virksomheder, denne beslutning er rettet til, var aktive inden for kartellet.
- (14) I den første kategori indgår Degussa og Atofina med henholdsvis 216 og 188 mio. EUR. Lucite er med sine 105,98 mio. EUR den tredjestørste producent, og denne virksomhed placeres i anden kategori. ICI, som ikke har kunnet fremlægge omsætningstal for sin forretningsenhed ICI Acrylics, placeres i anden kategori sammen med Lucite, da førstnævntes salg til sidstnævnte giver mulighed for en rimelig sammenligning med Lucites tal,

hvad angår ICI Acrylics' omsætning. Quinn Barlo, der alene omsatte PMMA i faste plader for 66,37 mio. EUR, placeres i tredje kategori. Det er ikke bevist, at Barlo deltog i samordnede drøftelser af sammensætninger til støbning af PMMA eller PMMA-sanitetsvarer, da virksomheden ikke var bekendt med og ikke nødvendigvis havde kendskab til de konkurrencefordrejende ordninger i deres helhed. På baggrund af kendsgerningerne i sagen blev Barlo derfor tildelt et nedslag på 25 % af bødens grundbeløb.

Tilstrækkelig afskrækkende virkning

- (15) Da bøden bør fastsættes på et niveau, der sikrer, at den har tilstrækkelig afskrækkende virkning, finder Kommissionen det hensigtsmæssigt at anvende en multiplikator ved de pålagte bøder. Kommissionen bemærker, at virksomhedernes samlede omsætning i 2005, det seneste regnskabsår forud for denne beslutning, var som følger: Degussa AG: 11,750 mio. EUR, Total SA: 143,168 mio. EUR og ICI PLC: 8,490 mio. EUR.
- (16) Kommissionen finder det derfor hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med tidligere beslutninger, at der anvendes en multiplikator for bøden til Total/Atofina, Degussa og ICI.

Varighed

- (17) Der blev også anvendt individuelle multiplikatorer i henhold til, hvor længe den enkelte juridiske person var skyldig i overtrædelsen.

SKÆRPENDE OMSTÆNDIGHEDER*Gentagne overtrædelser*

- (18) Da overtrædelserne fandt sted, havde Degussa, Atofina og ICI allerede været genstand for Kommissionens tidligere forbudsbeslutninger for kartelaktiviteter⁽¹⁾. Det er derfor rimeligt, at disse virksomheder pålægges en bøde med et højere grundbeløb.

⁽¹⁾ Blandt disse beslutninger kan nævnes:

For Degussa: Kommissionens beslutning af 23. november 1984 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/30.907 - *Peroxygen-produkter*, EFT L 35 af 7.2.1985, s. 1). Kommissionens beslutning af 23. april 1986 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.149 - *Polypropylen*, EFT L 230 af 18.8.1986, s. 1).

For Atofina: Kommissionens beslutning af 23. november 1984 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/30.907 - *Peroxygen-produkter*, EFT L 35 af 7.2.1985, s. 1). Kommissionens beslutning af 23. april 1986 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.149 - *Polypropylen*, EFT L 230 af 18.8.1986, s. 1) og Kommissionens beslutning af 27.7.1994 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.865 - *PVC II*, EFT L 239 af 14.9.1994, s. 14).

For ICI: Kommissionens beslutning af 23.4.1986 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.149 - *Polypropylen*, EFT L 230 af 18.8.1986, s. 1). Kommissionens beslutning af 27. juli 1994 vedrørende en procedure i medfør af EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.865 - *PVC II*, EFT L 239 af 14.9.1994, s. 14).

FORMILDENDE OMSTÆNDIGHEDER

- (19) Flere af virksomhederne påberåbte sig samtlige eller nogle af de følgende formildende omstændigheder: Overtrædelsen er ophørt tidligt i forløbet, en mindre eller passiv rolle, ingen reel gennemførelse af aftalt praksis, gennemførelse af oplysningsprogrammer om konkurrenceret, manglende fordele, krise i MMA-branchen. Disse påberåbelse afvises alle som grundløse bortset fra den mindre/passive rolle, som Quinn Barlo hævder at have spillet. Grundbeløbet for Quinn Barlo er derfor nedsat med 50 %.
- (20) Påstande om formildende omstændigheder på grundlag af samarbejde, der ikke er omfattet af Samarbejdsmeddelelsen af 2002, er blevet afvist, da der ikke foreligger særlige omstændigheder, som kunne begrunde en sådan foranstaltning. Virksomhedernes samarbejde er udelukkende vurderet efter Samarbejdsmeddelelsen af 2002.

ANVENDELSE AF SAMARBEJDSMEDDELELSEN FRA 2002*Straffritagelse — punkt 8a*

- (21) Degussa var den første virksomhed, der underrettede Kommissionen om, at der fandtes et kartel. Dette skete den 20. december 2002. Den 27. januar 2003 bevilgede Kommissionen Degussa betinget bødefritagelse i overensstemmelse med punkt 15 i Samarbejdsmeddelelsen. Degussa har samarbejdet fuldt ud, permanent og effektivt under hele Kommissionens administrative procedure og har forsynet Kommissionen med alt bevismateriale, virksomheden har haft adgang til med hensyn til den formodede overtrædelse. Degussa stoppede sin medvirken i den formodede overtrædelse senest på samme tid, som virksomheden fremlagde beviser efter samarbejdsmeddelelsen og tog ingen initiativer med henblik på at tvinge andre virksomheder til at deltage i overtrædelsen. Degussa er derfor berettiget til fuld bødefritagelse.

Bødenedsættelse — punkt 23, litra b), første led (nedsættelse med 30-50 %)

- (22) Atofina var den første virksomhed, der opfyldte betingelserne efter punkt 21 i samarbejdsmeddelelsen, da den overdrog Kommissionen beviser, der udgør en væsentlig merværdi i forhold til det bevismateriale, Kommissionen var i besiddelse af, da beviserne blev forelagt. Så vidt Kommissionen er orienteret, afsluttede Atofina desuden sin medvirken i overtrædelsen senest på samme tid, hvor virksomheden fremlagde beviserne, og den har ikke siden medvirket. Virksomheden er derfor i henhold til punkt 23, litra b), første led, berettiget til en nedsættelse af den bøde, der ellers ville være blevet pålagt, på 30-50 %. Atofina er tildelt en bødenedsættelse på 40 %.

Punkt 23, litra b), andet led (nedsættelse med 20-30 %)

- (23) Lucite var, som allerede nævnt, den anden virksomhed, der opfyldte betingelserne efter punkt 21 i Samarbejdsmeddelelsen og gjorde sig dermed, i henhold til punkt 23, litra b), andet led, berettiget til en bødenedsættelse på 20-30 %. Lucite er tildelt en bødenedsættelse på 30 %.

Straffritagelse efter punkt 23

- (24) Bevismaterialet fra Lucite gjorde det muligt for Kommissionen at fastslå, at kartellets eksistens strakte sig udover den 28. februar 2001 og helt frem til den 12. september 2002. Lucites beviser for, at overtrædelsen fortsatte videre ind i dette tidsrum, betød at bødeudmålingen mod Lucite ikke angik denne periode.

Punkt 23, litra b), tredje led (nedsættelse med op til 20 %)

- (25) ICI anmodede om bødenedsættelse den 18. oktober 2004, efter Kommissionen havde modtaget bidrag med henblik på bødenedsættelse fra Degussa (20. december 2002), Atofina (3. april 2003) og Lucite (11. juli 2003).
- (26) I overensstemmelse med Samarbejdsmeddelelsen undersøgte Kommissionen ICI's bidrag i den kronologiske rækkefølge, som bidragene er indkommet i med henblik på at vurdere, om det udgør en væsentlig merværdi efter punkt 21. På grundlag af disse kriterier meddelte Kommissionen ICI, at de beviser, som virksomheden havde fremlagt, ikke udgjorde væsentlig merværdi som defineret i Samarbejdsmeddelelsen.

AFSLUTNING AF FORLØBET

- (27) På baggrund af de aspekter, som virksomhederne fremlagde i deres svar på klagepunktsmeddelelsen og ved den mundtlige høring besluttede Kommissionen for det første at fratage klagepunkterne mod samtlige virksomheder, for så vidt angår MMA-delen af overtrædelsen, for det andet desuden at fratage klagepunkterne mod BASF AG, Repsol YPF SA, Repsol Quimica SA, Repsol Brønderslev A/S og Repsol Polivar SpA, for så vidt angår sammensætninger til støbning af PMMA, PMMA i faste plader og PMMA-sanitetsvarer, for det tredje at fratage klagepunkterne mod Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV, Quinn Plastics GmbH og Quinn Plastics SA, for så vidt angår sammensætninger til støbning af PMMA, og endelig blev klagepunkterne frataget mod Quinn Plastics SA, for så vidt angår PMMA i faste plader.

BESLUTNING

- (28) Denne beslutning er rettet til følgende adressater, med angivelse af deres deltagelse:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG (tidligere Agomer GmbH og Röhm GmbH) og Para-Chemie GmbH, fra den 23. januar 1997 til den 12. september 2002.
  - b) Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA (tidligere Atofina SA) og Elf Aquitaine SA, fra den 23. januar 1997 til den 12. september 2002 og Total SA fra den 1. maj 2000 til den 12. september 2002.
  - c) ICI PLC. fra den 23. januar 1997 til den 1. november 1999.
  - d) Lucite International Ltd og Lucite International UK Ltd fra den 2. november 1999 til den 12. september 2002, og
  - e) Quinn Barlo Ltd (tidligere Barlo Group plc), Quinn Plastics NV (tidligere Barlo Plastics NV) og Quinn Plastics GmbH (tidligere Barlo Plastics GmbH) fra den 30. april 1998 til den 21. august 2000.
- (29) På baggrund af disse betragtninger pålægges der følgende bøder:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG og Para-Chemie GmbH: 0 EUR
  - b) Arkema SA, Altuglas International SA og Altumax Europe SAS, in solidum: 219,13125 mio. EUR, hvoraf Total SA in solidum hæfter for 140,4 mio. EUR, og Elf Aquitaine SA in solidum hæfter for 181,35 mio. EUR
  - c) ICI PLC: 91,40625 mio. EUR
  - d) Lucite International Ltd og Lucite International UK Ltd, in solidum: 25,025 mio. EUR, og
  - e) Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV og Quinn Plastics GmbH, in solidum: 9 mio. EUR.
- (30) De ovenfor nævnte virksomheder skal omgående bringe den overtrædelse, hvortil der henvises i betragtning 3, til ophør, i det omfang dette endnu ikke er sket. De skal afholde sig fra på ny at begå handlinger eller udvise adfærd i lighed med overtrædelsen i betragtning 3 og fra enhver handling eller adfærd med samme eller tilsvarende formål eller virkninger.
-